

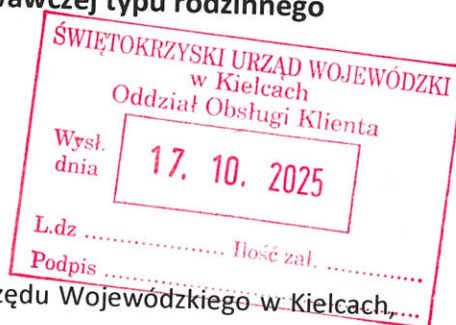
**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 15. 10. 2025 r.

Znak:PSZ.II.431.38.2025

**Pani Magdalena Kalista
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego
Ul. Warszawska 3
27-200 Starachowice**

dotyczy: Wystąpienie pokontrolne

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie zwykłym, która przeprowadzona została w dniu 18 września 2025 r. w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Starachowicach.

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 122, art. 122a i art. 197a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025, poz. 49 t. j.),
- rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. 2011 nr 292, poz. 1720 ze zm.).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor wojewódzki (legitymacja służbowa nr 2), upoważnienie nr 666/2025 z dnia 09.09.2025 r. – kierująca zespołem inspektorów.
2. **Monika Krawczyk** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 5), upoważnienie nr 667/2025 z dnia 09.09.2025 r.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.
4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Okres objęty kontrolą: stan aktualny na dzień kontroli dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

Integralną część niniejszego wystąpienia pokontrolnego stanowią pisemne informacje z zakresu kontroli przygotowane przez Dyrektora Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej typu rodzinnego w Starachowicach (**zał. nr 1**).

Opis działalności placówki w kontrolowanym zakresie.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Rodzinnego Nr 1 w Starachowicach, zgodnie z decyzją Wojewody Świętokrzyskiego przeznaczona jest dla 8 wychowanków. Placówka, obchodząca w bieżącym roku 45-lecie swojej działalności, jest jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, prowadzoną przez powiat starachowicki. Placówka posiada numer REGON: 292796834 i NIP: 664-19-64-225. Funkcjonuje ona w oparciu o statut i regulamin organizacyjny. Statut przyjęty został Uchwałą Nr XXVI/209/2012 Rady Powiatu w Starachowicach z dnia 28.12.2012 r. Określa on m.in.: podstawy prawne funkcjonowania, źródło finansowania, przedmiot działań Placówki, a także sposób zarządzania i formę nadzoru nad jednostką. W § 2 ust.1 statutu określono, że *Placówka jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej*. Zapis ten pozostaje w niezgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, które zaliczają placówki opiekuńczo-wychowawcze do jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 2 ust.3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2025 r. poz. 49 t. j. – zwanej w dalszej części, ustawą). Wobec powyższego konieczne jest dokonanie stosownej zmiany w statucie Placówki, co zlecone zostało w 2021 r. poprzez wydanie zalecenia będącego efektem kontroli. Brak dokonania powyższej zmiany stanowi uchybienie polegające na niezrealizowaniu dotychczasowego zalecenia pokontrolnego. Z wyjaśnień dyrektora Placówki wynika, że przyczyną tego był natłok obowiązków (**zał. nr 2**). Aktualizacji wymagają również adresy publikacyjne aktów prawa zawartych w § 1 statutu, jak również nazewnictwo ośrodka adopcyjnego (dawniej – ośrodka adopcyjno-opiekuńczego), z którym współpracuje Placówka (§ 3 ust. 2 statutu). Regulamin organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 164/2012 Zarządu Powiatu w Starachowicach z dnia 28.12.2012 r. zawiera, m.in.: zasady dot. kierowania Placówką, zatrudniania pracowników oraz szczegółową jej organizację, a także specyfikę i zakres sprawowanej opieki. Regulamin, podobnie jak statut, zawiera nieaktualne adresy publikacyjne podstaw prawnych działalności (§ 1 regulaminu). Natomiast w § 5 ust. 2 potrzebne jest dostosowanie do aktualnego brzmienia ustawy (tj.: art. 98 ust. 3 ustawy) zapisu dot. wymagań w stosunku do osoby, która pełni rolę wolontariusza w pracy z dziećmi.

W czasie kontroli, w Placówce umieszczonych było 10 wychowanków (chłopcy), w wieku od 8 do 18 lat, z tego faktycznie przebywających w Placówce jest 7 wychowanków. Troje zostało

umieszczonych w MOW, w tym jeden z nich od czerwca 2023 r. przebywa na ucieczce. Wśród chłopców jest jedno rodzeństwo 3-osobowe i jedno rodzeństwo 2-osobowe. Wychowankowie pochodzą z powiatów: starachowickiego (1), włoszczowskiego (2), koneckiego (3), skarżyskiego (2), grójeckiego (1), nowotomyskiego (1). Sześcioro dzieci przed umieszczeniem w Placówce przebywało w domu rodzinnym, a czworo w rodzinie zastępczej. Dwoje dzieci przebywa w Placówce od 2016 r., jedno od 2017 r., dwoje od 2021 r., jedno od 2022 r., trójka od 2023 r. i jedno od 2024 r. Wszyscy przebywający w Placówce wychowankowie umieszczeni zostali w niej na podstawie postanowienia sądu. W kontrolowanym okresie żaden z wychowanków nie opuścił Placówki.

W trakcie kontroli początkowo wszyscy wychowankowie przebywali w szkołach. Następnie, sukcesywnie po zakończonych zajęciach zaczęli przybywać do Placówki. Część wychowanków przyprowadziła pani zatrudniona w Placówce jako pomoc w pracach gospodarskich. Chłopcy chętnie rozmawiali z kontrolującymi, pokazywali odzież, gry i zabawki, opowiadali o szkole. Zachowywali się swobodnie; byli pogodni, opowiadali skąd są, jak się czują w Placówce, jakie są ich zainteresowania i plany na przyszłość; w jaki sposób wykorzystują przydzielane im kwoty pieniężne do własnego dysponowania; pokazywali również swoje miejsca do spania oraz chwalili się posiadanymi rzeczami osobistymi. Wychowankowie w sposób pozytywny wypowiadali się o pobycie w Placówce i o warunkach jakie im zapewnia.

Na dzień kontroli, średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Starachowicach, zgodnie z Zarządzeniem nr 20/2025 Starosty Starachowickiego z dnia 26 marca 2025 r. wynosi: 3.949,75 zł.

Przestrzeganie standardu opieki i wychowania.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż bezpośrednią opiekę nad dziećmi sprawuje dyrektor Placówki pełniący jednocześnie funkcję wychowawcy, która posiada wymagane kwalifikacje i spełnia wymagania, o których mowa w art. 97 ust. 4 ustawy. Ponadto od 1 lutego 2023 r. zatrudniona jest dodatkowo jedna osoba na umowę o pracę, na stanowisku wychowawcy, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze etatu. Wcześniej (w okresie od 17.10.2022 r. do 31.01.2023 r.) było to zatrudnienie w zastępstwie za pana Witolda Kowalskiego (ojca pani Magdaleny Kalista zatrudnionego w POW jako wychowawca), który przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Zatrudniony aktualnie wychowawca posiada wykształcenie średnie, natomiast nie posiada pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy, o której mowa w art. 98 ust. 2 ustawy. Dyrektor Placówki w pisemnym wyjaśnieniu zobowiązała się do niezwłocznego uzupełnienia brakującej opinii (**zał. nr 3**). Ponadto w dokumentacji dotyczącej zatrudnienia znajdowały się: orzeczenie lekarskie ważne do 14 października 2025 r. oraz informacja z krajowego rejestru karnego, o tym, że osoba nie figuruje

w rejestrze. W aktach wychowawcy brakowało dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 i 3a ustawy. W trakcie kontroli wychowawca oświadczył na piśmie, że spełnia wymogi art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 i 3 ustawy oraz przedstawił informacje o niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Placówka zatrudnia jeszcze jedną osobę do pomocy w pracach gospodarskich na umowę o pracę, w wymiarze ½ etatu. W przypadku tej osoby brakowało dokumentów potwierdzających wymagania, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli, wynika, że w opiece nad wychowankami pomaga przyjaciel Pani Magdaleny, który sprawuje nad nimi bezpośrednią pieczę np. w czasie wolnym, na basenie czy boisku. Mając na uwadze powyższe, zdaniem kontrolujących, osoba ta winna być zweryfikowana w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym oraz w Krajowym Rejestrze Karnym. Opiekę w ciągu dnia sprawują dyrektor Placówki i wychowawca, natomiast w ciągu nocy tylko dyrektor.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w Placówce, wychowankowie powyżej 13 r. ż. mogą za zgodą opiekunów samodzielnie przebywać poza Placówką. Uzyskanie zgody na samodzielne wyjście uzależnione jest od stopnia dojrzałości oraz samodzielności w poruszaniu się po okolicy. Placówka nie prowadzi dokumentacji w zakresie wyjść wychowanków. Opiekunowie w rozmowie ustalają miejsce, do którego wychowankowie się udają oraz godziny powrotu. Podczas pobytu poza Placówką wychowankowie pozostają w kontakcie telefonicznym z opiekunami. Do szkoły wychowankowie są zawożeni przez opiekunów, po lekcjach młodsi wychowankowie oraz starsi wymagający wzmożonej opieki odbierani są przez opiekunów, pozostali wracają samodzielnie.

Podstawowe zasady i obowiązki zostały zawarte w dokumencie pn. „Regulamin Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1” (**zał. nr 4**). Zgodnie z zapisami dokumentu każdy wychowanek jest zobowiązany do sprzątania po sobie; w Placówce nie wolno się bić, używać wulgaryzmów i obrażających gestów, krzyczeć, palić, zażywać narkotyków i pić alkoholu; starsi opiekują się i pomagają młodszym. Do obowiązków wychowanków należy systematyczne chodzenie do szkoły i odrabianie lekcji. Cisza nocna obowiązuje w godz. 22:00-6:00. Za nieprzestrzeganie Regulaminu wychowankowie mogą ponieść następujące konsekwencje: zakaz używania komputera, zakaz dostępu do internetu, zakaz używania telefonu komórkowego oraz zakaz oglądania telewizji, brak zgody na wyjścia lub wyjazdy. W Regulaminie nie określono czasu na jaki nakładana jest konsekwencja. Podczas kontroli we wrześniu 2021 r. wydano w powyższym zakresie zalecenie o następującej treści: „Zmodyfikować zapisy w Regulaminie placówki dotyczące konsekwencji z uwzględnieniem uwag zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym. Zmodyfikowany dokument przedstawić do wglądu Wojewodzie Świętokrzyskiemu”. Zalecenie nie zostało zrealizowane. Dopiero w trakcie kontroli, dyrektor Placówki poproszona przez kontrolujących, dokonała stosownych zmian w Regulaminie, polegających na określeniu czasu trwania konsekwencji do jednego dnia.

Konsekwencje w formie zakazów nakładane są na wychowanków w ostateczności, czyli wówczas gdy inne metody zawodzą i nie są skuteczne. Zawsze najpierw są rozmowy, tłumaczenie i wyjaśnienia. Natomiast nagrody przyznawane są głównie za: poprawę zachowania, pochwały od nauczycieli, pokonanie trudności, zrobienie czegoś dla wszystkich.

Troje spośród wychowanków sprawia znaczne problemy opiekuńczo-wychowawcze, przejawiające się w takich zachowaniach jak: ucieczki, kradzieże, wymuszenia, pobicia i przemoc. Podejmowane przez opiekunów działania naprawcze nie przyniosły pożądanych efektów. W związku z powyższym, dyrektor Placówki poinformowała o problemach Sąd, czego efektem było umieszczenie wychowanków w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym. Pozostali wychowankowie również wymagają wzmożonych oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, ze względu na zaburzenia zachowania i schorzenia. Wszyscy wychowankowie objęci są specjalistycznym leczeniem psychiatrycznym.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, podmioty, o których mowa w art. 22b niniejszej ustawy mają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. od połowy sierpnia 2024 r. – Placówka opracowała *Standardy ochrony małoletnich*. Standardy wprowadzone zostały Zarządzeniem nr 1/2024 dyrektora POW z dnia 12.02.2024 r. Dyrektor Placówki twierdzi, że zarówno pracownicy Placówki jak i wychowankowie zostali zapoznani ze Standardami. W przedstawionej dokumentacji brakowało potwierdzenia tego faktu przez pracowników i wychowanków. W trakcie kontroli dyrektor Placówki i wychowawca oświadczyli na piśmie, że zapoznali się ze *Standardami ochrony małoletnich*.

Zadanie dotyczące przestrzegania standardów opieki i wychowania realizowane jest prawidłowo z uchybieniami. Uchybienia dotyczą:

- braku w aktach osobowych wychowawcy dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 i 3a ustawy. W trakcie kontroli wychowawca oświadczył na piśmie, że spełnia wymogi art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 i 3 oraz przedstawił informacje o niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
- braku dokumentów potwierdzających wymagania, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy w przypadku osoby zatrudnionej do pomocy w pracach gospodarskich;
- niezweryfikowania w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym oraz w Krajowym Rejestrze Karnym przyjaciela Pani Magdaleny, który sprawuje nad wychowankami bezpośrednią pieczę;
- niezrealizowania zalecenia pokontrolnego z 2021 r. dotyczącego konsekwencji nakładanych na wychowanków i określonych w Regulaminie Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1. Regulamin został zmodyfikowany w czasie trwania bieżącej kontroli;

- braku potwierdzenia zapoznania się ze *Standardami ochrony małoletnich* przez pracowników oraz wychowanków. Złożenie podczas kontroli oświadczeń na piśmie przez dyrektora Placówki i wychowawcę o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony małoletnich*.

Zdaniem kontrolujących prowadząca Placówkę wymaga dodatkowej osoby do pomocy przy opiece i wychowaniu ze względu na złożoność problemów opiekuńczo-wychowawczych jakie sprawiają podopieczni oraz zdrowotnych z którymi borykają się wychowankowie.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Sytuacja prawna wychowanków umieszczonych w Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Starachowicach wygląda następująco: rodzice 4 wychowanków pozbawieni są władzy rodzicielskiej; w przypadku 1 wychowanka matka ma ograniczone prawa rodzicielskie, a ojciec pozbawiony jest władzy rodzicielskiej; w przypadku 4 wychowanków — rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską; w przypadku jednego wychowanka sytuacja prawna jest nieuregulowana. Wszyscy wychowankowie z uregulowaną sytuacją prawną zostali zgłoszeni do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Zabiega również o to, by rodzice utrzymywali kontakt ze swoimi dziećmi, zarówno podczas odwiedzin w Placówce, kontakt telefoniczny, jak i poprzez urlopowanie. Większość wychowanków umieszczonych w Placówce ma kontakty z rodziną. Są one jednak nieregularne, a ich częstotliwość zmienia się. Najpopularniejszą formą kontaktów są rozmowy telefoniczne i na portalach społecznościowych. Częstotliwość bezpośrednich osobistych kontaktów oscyluje w granicach od 3 do 4 miesięcznie. Natomiast jeżeli chodzi o urlopowanie to odbywa się ono dwa czasem trzy razy do roku. Jeden wychowanek urlopowany jest przez babkę i matkę, 5 wychowanków przez matkę i jeden przez ciotkę. Jeden wychowanek nie ma kontaktów z rodzicami – ojciec nie żyje, matka nie kontaktuje się z synem.

Zadanie realizowane prawidłowo. Placówka współpracuje z rodzinami wychowanków w zakresie utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami oraz umożliwia dzieciom bezpośredni kontakt z rodzicami i osobami bliskimi.

Okresowa ocena sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 139 ustawy w placówce typu rodzinnego oceny sytuacji dziecka dokonuje dyrektor w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na położenie placówki. Zapis art. 136 wskazuje cele, w jakich dokonuje się oceny dziecka, tj.:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,

- analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowanie planu pomocy dziecku,
- monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- ocena możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowanie sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 138 ustawy okresowa ocena sytuacji dziecka powinna być dokonywana w miarę potrzeb — nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu oceny formułowany jest pisemny wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, który zostaje przesłany do sądu i ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

W Placówce, okresowej oceny sytuacji dziecka dokonuje zespół osób, w skład którego zazwyczaj wchodzi: dyrektor Placówki, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawiciele innych PCPR-ów, Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego, Policji.

Z analizy dokumentacji w powyższym zakresie wynika, że okresowa ocena sytuacji dziecka w Placówce dokonywana jest co pół roku. W roku 2024 i 2025 dokonano po dwie oceny. Z każdego posiedzenia opisywanego zespołu sporządzono protokoły, w których zawarto wszystkie niezbędne informacje, o których mowa w ustawie. Po dokonaniu aktualnej oceny formułowane są wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu w Placówce wszystkich wychowanków. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na brak potwierdzenia przesyłania/przekazywania wniosku dotyczącego zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce do sądu, a także nieprawidłowości w formułowaniu informacji w części dotyczącej analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną. Zapisy zawarte w tym obszarze nie stanowią oceny i analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną. Są to zapisy typu: „rozmowy z wychowankiem”, „ćwiczenia socjoterapeutyczne”, „uczestniczy w zajęciach TUS”. Należy podkreślić, że zalecenie w powyższym zakresie było wydane w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Placówce w marcu 2016 r. oraz w sierpniu 2021 r. Wobec powyższego, należy uznać, że zalecenie wydane po raz kolejny nie zostało zrealizowane. Jako uzasadnienie powyższego, dyrektor podała, że błędnie zrozumiała treść zalecenia (zał. nr 5).

Zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wniosek wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistniałych warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie go

w rodzinie przysposabiającej. Do wniosku dyrektor placówki dołącza opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że na chwilę obecną, dyrektor Placówki nie występowała z powyższym wnioskiem do sądu w sprawie żadnego wychowanka.

Zadanie dotyczące dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej realizowane jest prawidłowo z uchybieniami. Uchybienia dotyczą: niezrealizowania zalecenia pokontrolnego, które zostało wydane w wyniku kontroli przeprowadzonych w Placówce w marcu 2016 r. i w sierpniu 2021 r. oraz braku potwierdzenia przesyłania/przekazywania wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w Placówce do sądu. Ponadto stwierdzono, że Placówka nie realizuje zadania, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono oględziny Placówki, z których sporządzono protokół (zał. nr 6). Kontrolujący dokonali też oględzin terenu wokół domu i wszystkich atrakcji, które tam zorganizowano (kosz do piłki, mini boisko do piłki nożnej, altanę, miejsce na ognisko i grilla, huśtawki, siłownia zewnętrzna, kilka zadaszonych miejsc, w tym miejsce do przygotowywania i spożywania posiłków, pieczenia chleba, pizzy i wędzenia). Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395 t. j.), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

- pokoi mieszkalnych - do dyspozycji wychowanków są 2 pokoje 4 osobowe wyposażone w odpowiednie meble, tj.: łóżka piętrowe, biurka, szafy ubraniowe. Pokoje są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia przechowywanie rzeczy osobistych. Pokoje utrzymane są w czystości;
- łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny - Placówka dysponuje 2 łazienkami i 2 toaletami, z których korzystają wychowankowie. W łazienkach panują warunki zapewniające wychowankom intymność podczas korzystania z nich. Znajdowały się w nich ręczniki i środki do higieny. W Placówce znajduje się również oddzielne pomieszczenie przeznaczone do prania i suszenia;
- miejsca do nauki — wychowankowie zazwyczaj odrabiają lekcje i uczą się w pokojach mieszkalnych, w których znajdują się biurka, krzesła i lampki. Często nauka własna odbywa się również w salonie przy dużym stole;
- miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności - w Placówce jest kuchnia, do której wychowankowie mają swobodny dostęp przez całą dobę. Kuchnia wyposażona w odpowiedni sprzęt oraz meble;

- miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności - w Placówce jest kuchnia, do której wychowankowie mają swobodny dostęp przez całą dobę. Kuchnia wyposażona w odpowiedni sprzęt oraz meble;
- wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku — Placówka dysponuje dwoma pomieszczeniami, w których dzieci mogą spożywać posiłki, spotykać się i wypoczywać, w tym salon pełniący również funkcję jadalni. Pomieszczenia są odpowiednio wyposażone oraz estetycznie urządzone. Ponadto wychowankowie mogą korzystać z podwórka, które jest odpowiednio wyposażone;
- wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów — Placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację. Starsi wychowankowie pomagają w przygotowywaniu prostych posiłków. Wychowankowie przez całą dobę mają dostęp do produktów żywnościowych i napojów, które znajdują się w ogólnodostępnej kuchni. W trakcie kontroli, w kuchni dostępne były dla wychowanków następujące produkty: pieczywo, słodycze, owoce, warzywa, napoje ciepłe i zimne, nabiał, wędlina, itp.;
- dostępu do opieki zdrowotnej, a także produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych — opiekę lekarza pierwszego kontaktu wychowankom zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Starachowicach. Wszyscy wychowankowie leczeni są w Poradni Zdrowia Psychicznego, a także systematycznie i w razie potrzeby konsultowani są u lekarza stomatologa, okulisty. Poza tym czworo wychowanków objętych jest opieką lekarzy specjalistów tj.: neurologa i laryngologa (2 wychowanków), laryngologa (1 wychowanek), neurologa (1 wychowanek). Troje chłopców posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Wychowankowie przyjmują leki, w tym zlecone przez psychiatrę. Żaden wychowanek nie korzysta ze środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych. W okresie objętym kontrolą jeden wychowanek przebywał w szpitalu, na oddziale pediatrycznym z powodu próby samobójczej;
- dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych, o ile takie są wskazane dla dzieci, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych — wszyscy wychowankowie uczęszczają na Trening Umiejętności Społecznych organizowany w Domu Nauczyciela w Starachowicach. Troje wychowanków uczęszcza na zajęcia rewalidacyjne, kompensacyjne, logopedyczne organizowane na terenie szkoły integracyjnej do której uczęszczają. Część chłopców uczestniczy w zajęciach sportowych - gra w piłkę nożną

i siatkówkę. Tegoroczne wakacje dzieci spędziły m.in. na obozie harcerskim w Białym Brzegu. Placówka organizuje wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego, uzależnione od pory roku, najchętniej na świeżym powietrzu (w ogrodzie lub na spacerach w lesie). Wychowankowie lubią wyjścia na basen, do kina i na piłkę nożną;

- odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych — wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia. Wychowankowie systematycznie zaopatrywani są w niezbędne elementy garderoby dostosowane do indywidualnych potrzeb i pory roku. Wychowankowie chętnie uczestniczą w zakupach, sami sobie wybierają odzież czy obuwie. Wychowankowie zaopatrzeni są w środki higieny osobistej, tj.: mydło, żel lub płyn do kąpieli, pastę i szczoteczkę do mycia zębów, szampon, golarkę i piankę do golenia, dezodorant, gąbkę do mycia, toniki do twarzy i inne kosmetyki i środki w zależności od indywidualnych potrzeb. Większość środków i kosmetyków znajduje się w łazience, a część w szafkach, w pokojach wychowanków. Wszystkie dzieci zostały wyposażone w komplet książek, pomocy i przyborów szkolnych;

- kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższą niż 3% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy, ustalonej co miesiąc przez dyrektora Placówki) — wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe w wysokości od 25 zł do 100 zł miesięcznie. Kwota kieszonkowego jest uzależniona głównie od wieku wychowanka, a także od stopnia dojrzałości i rozwoju psychospołecznego wychowanka. Wypłata kieszonkowego jest odnotowywana w zeszycie, w którym jego odbiór wychowankowie kwitują własnoręcznym podpisem. W zeszycie umieszczona jest także adnotacja o oszczędnościach wychowanków. Kieszonkowe przechowywane jest przez dyrektora Placówki i wypłacane na żądanie wychowanków. Najstarszy wychowanek otrzymuje kieszonkowe przelewem na własne konto. W Placówce nie stosuje się zmniejszania kwoty kieszonkowego, natomiast często jest ona zwiększana jako nagroda i motywacja. Kieszonkowe przeznaczone jest wyłącznie na potrzeby indywidualne wychowanków (np. słodycze czy zabawki). Zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj.: rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 marca 2025 r. oraz obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach, od 1 czerwca 2024 r., najniższa kwota kieszonkowego wynosi 45,51 zł. W związku z powyższym, wychowankom, którym w okresie od 1 czerwca 2024 r. do dnia kontroli wypłacano kwotę niższą niż obowiązująca, należy za ten okres kwotę kieszonkowego wyrównać i wypłacić;

pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych — wychowankowie Placówki realizują obowiązek szkolny w: szkole podstawowej z oddziałem integracyjnym (6 wychowanków), w szkołach funkcjonujących na terenie MOW (3 wychowanków) i w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego (1 wychowanek). Cztero wychowanków posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Aktualnie Placówka pokrywa opłaty związane z pobytem trzech wychowanków w MOW. Wychowankom w nauce pomagają wszyscy opiekunowie;

- pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką — Placówka pokrywa wszystkie koszty przejazdów wychowanków, np. do lekarza, na wycieczki, do kina, do szkół itp.;
- przestrzeganie praw dziecka — dzieci informowane są o swoich prawach podczas rozmów opiekunów z wychowankami w Placówce, a także w szkole. Dzieci posiadają również informacje o tym do kogo mogą się zwrócić, gdy ich prawa są nieprzestrzegane, naruszane bądź łamane.

Zadanie dotyczące zaspakajania potrzeb dzieci i respektowania ich praw realizowane jest w sposób prawidłowy z uchybieniem w zakresie wypłaty wychowankom niższej niż obowiązująca zgodna z przepisami kwota kieszonkowego.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację, którą Placówka prowadzi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kontroli podlegały:

Ewidencja wychowanków, która zawiera: imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce urodzenia, PESEL, dane rodziców lub opiekunów (nazwisko i imię oraz adres), adres ostatniego miejsca pobytu/zameldowania dziecka, datę przyjęcia do Placówki i datę wraz z przyczyną skreślenia z ewidencji, adres placówki, do której wychowanek został przeniesiony. Zgodnie z ewidencją, aktualnie w Placówce umieszczonych jest 10 wychowanków.

Akta osobowe, czyli dokumentacja indywidualna wychowanków, która gromadzona i przechowywana jest w odrębnych teczkach; składają się na nią, m.in.: skrócone odpisy aktów urodzenia, postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej i inne, poświadczenia zameldowania, skierowania do Placówki, zaświadczenia o ustanowieniu opiekuna prawnego, korespondencja Placówki z sądem i innymi instytucjami, dokumentacja dotycząca stanu zdrowia oraz dokumentacja szkolna wychowanków.

Diagnozy psychofizyczne, które są sporządzane niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki. Wszyscy wychowankowie posiadają sporządzoną diagnozę indywidualną. Znaczącą większość opracowała dyrektor Placówki, która będąc pedagogiem z wykształcenia jest osobą właściwą do przygotowywania tego typu dokumentu. Część wychowanków posiada dodatkowo diagnozę

sporządzoną przez psychologa, który współpracował przez pewien okres czasu z Placówką. Diagnozy sporządzone zostały głównie na podstawie analizy dokumentacji, obserwacji wychowanka oraz rozmowy z nim. Dokumenty te zawierają wszystkie niezbędne elementy wymienione w § 14 ust. 3 i 4 Rozporządzenia MPiPS z dn. 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Plany pomocy zostały opracowane dla wszystkich wychowanków, zgodnie z wytycznymi w ww. rozporządzeniu. Określone w nich zostały: cele i działania długo oraz krótkoterminowe, np.: wyrabianie samodzielności samoobsługowej, kształtowanie nawyku uczenia się, rozwijanie postawy współgospodarza domu, kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, kształtowanie przyjaznego odnoszenia się do zwierząt i roślin oraz dostosowywania się do zasad ochrony przyrody, wprowadzanie dziecka w życie najbliższego środowiska, budzenie świadomości narodowej. Wyznaczone cele i działania są adekwatne do potrzeb i aktualnej sytuacji dziecka. Plany modyfikowane są co pół roku. Podczas kontroli szczególną uwagę zwrócono na sposób realizacji zalecenia wydanego w efekcie kontroli Placówki przeprowadzanej w roku 2016 i powtórzonych w roku 2021, które nakazywało uwzględniać w planach pomocy cel główny pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Zgodnie brzmieniem ww. przepisu cel ten powinien dotyczyć: *powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia*. Na dzień kontroli żaden ze sporządzonych planów pomocy dziecku nie został dostosowany do wymogów opisanych w ww. rozporządzeniu, a tym samym stwierdzić należy, że nie wykonane zostało zalecenie pokontrolne z roku 2016 i 2021. Z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że przyczyną braku realizacji zalecenia były ograniczone możliwości osobiste (**zał. nr 5**).

Karty pobytu – prowadzone są w formie opisowej dla każdego z wychowanków. Zawierają one wszystkie obszary oceny, o których mowa w § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj.: informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę jego aktualnej sytuacji szkolnej. Wpisy w kartach odzwierciedlają sytuację aktualną i są dokonywane raz w miesiącu. Po analizie wszystkich kart stwierdzić należy, że są uzupełniane na bieżąco i prowadzone w sposób prawidłowy.

Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami. Placówka prowadzi wszystkie wymagane rozporządzeniem dokumenty. Uchybienia dotyczą niezrealizowania zalecenia pokontrolnego, które zostało wydane w wyniku kontroli przeprowadzonych w Placówce w dn. 31.03.2016 r. i 27.08.2021 r., a dotyczyło uzupełniania planów pomocy dziecku o cel główny pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Wychowankowie (7) uzupełnili anonimowe ankiety dotyczące warunków jakie zapewnia im Placówka. Szczegółowa analiza ankiet stanowi **zał. nr 7** do wystąpienia pokontrolnego. Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że Placówka zapewnia im odpowiednie warunki bytowe, wyżywienie

(w tym dostęp przez całą dobę), zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę, kieszonkowe, środki higieniczne, podręczniki i przybory szkolne, opiekę i pomoc w nauce. Placówka umożliwia im kontakty z rodzinami i osobami bliskimi. W czasie wolnym od nauki, wychowankowie mają organizowane atrakcje. Wychowankowie ocenili, że ich relacje z wychowawcą są „super” (3), „takie sobie mogą być” (3), „nie są dobre” (1). Większość wychowanków (5) stwierdziła, że ich relacje z rówieśnikami są „super”, i „takie sobie mogą być” (2). Wszyscy wychowankowie znają kary i nagrody jakie stosuje się w Placówce. Na pytanie: „Co chciałbyś zmienić w placówce?”, wychowankowie odpowiedzieli: 1 wychowanek nie napisał nic; 2 wychowanków wskazało, że nic by nie zmienili; 1 wychowanek chciałby zmienić całe podwórko oraz dom; 1 wychowanek chciałby zmienić łóżka, kuchnię oraz dywany; 1 wychowanek chciałby zmienić to, że nie można mieć kolczyka; 1 wychowanek udzielił odpowiedzi nieczytelnej.

Placówka realizując swoje zadania współpracuje z różnymi instytucjami, a w szczególności: sądami, kuratorami, szkołami, do których uczęszczają wychowankowie, PCPR—ami, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Starachowicach, Policją, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach, rodzinami biologicznymi wychowanków, OPS —ami, z terenu których pochodzą wychowankowie, dzielnicowym z KPP w Starachowicach.

Mając na uwadze uchybienia, stwierdzone w czasie kontroli, w tym niezrealizowane zalecenia pokontrolne, należałoby zdaniem kontrolujących objąć Panią M. Kalistę wsparciem w sprawach merytorycznych np. przy sporządzaniu na bieżąco wymaganej dokumentacji, którą zgodnie z przepisami winna prowadzić Placówka oraz wsparciem w prowadzeniu w sposób prawidłowy procesu opiekuńczo-wychowawczego przebywających w Placówce wychowanków.

Ustaień dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem Placówki oraz wychowawcą,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania Placówki oraz dokumentacji indywidualnej wychowanków związanej z zakresem kontroli,
- oględziny i wizję lokalną pomieszczeń Placówki oraz terenu wokół Placówki.

Mając na uwadze ocenę realizacji zadań objętych zakresem kontroli wydaje się następujące zalecenia:

1. Dokonać stosownych zmian w regulaminie organizacyjnym Placówki w zakresie: uaktualnienia adresów publikacyjnych przepisów prawa (§ 1 regulaminu) oraz dostosowania

do aktualnego brzmienia ustawy (tj.: art. 98 ust. 3) zapisu dot. wymagań wobec osoby, która pełni rolę wolontariusza w pracy z dziećmi (§ 5 ust. 2 regulaminu).

2. Podjąć działania zmierzające do uzyskania przez wychowawcę dokumentu potwierdzającego spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 98 ust. 2 ustawy, tj.: pozytywna opinia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotycząca predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy. Kopię opinii przedstawić Wojewodzie. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
3. Uzupełnić dokumentację potwierdzającą wymagania, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy w przypadku osoby zatrudnionej do pomocy w pracach gospodarskich. Kopię dokumentów przedstawić Wojewodzie. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
4. Zweryfikować w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym oraz w Krajowym Rejestrze Karnym przyjaciela Pani Magdaleny K., który sprawuje nad wychowankami bezpośrednią pieczę. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
5. Potwierdzić na piśmie zapoznanie się ze *Standardami ochrony małoletnich* przez wszystkich pracowników oraz wychowanków. Kopię potwierdzeń przedstawić Wojewodzie. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
6. W protokołach z posiedzeń zespołów dokonujących okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywać w sposób właściwy oceny i analizy metod stosowanych w pracy z dzieckiem i rodziną. Po dokonaniu kolejnej oceny sytuacji wychowanków przedstawić kopię protokołów Wojewodzie. **Zalecenie wydane po raz trzeci.**
7. Przekazywać wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu wychowanków w Placówce do sądu. Potwierdzenia przekazania/przesłania załączać do dokumentacji wychowanków.
8. Realizować zadanie, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy. Przedstawić Wojewodzie pisma do sądu w przypadku wychowanków, których dotyczy ww. zapis prawny. Kopię dokumentów przedstawić Wojewodzie. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
9. Wyrównać i wypłacić czterem wychowankom kieszonkowe za okres od 1 czerwca 2024 r. do dnia kontroli, ponieważ w tym czasie otrzymywali oni kwotę niższą niż obowiązująca i zgodna z przepisami prawa. **Zalecenie wykonać niezwłocznie.**
10. Zmodyfikować plany pomocy dziecku poprzez uwzględnienie celu głównego pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia MRPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. **Zalecenie wydane po raz trzeci.**

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49 t. j.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49 t. j.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy, o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania. W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1 000 do 15 000 zł.

Osoby kontrolujące:

Anna Konieczna

Monika Krawczyk

zapożyczyłam się
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Katarzyna Skórska

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Józef Bryk

Wykaz załączników:

1. Informacje pisemne i zestawienia sporządzone przez dyr. Placówki na potrzeby kontroli.
2. Protokół przyjęcia pisemnego wyjaśnienia dotyczącego niezrealizowania zaleceń pokontrolnych.
3. Protokół przyjęcia pisemnego wyjaśnienia dotyczącego braku opinii ORPZ.
4. Regulamin Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1.
5. Protokół przyjęcia pisemnego wyjaśnienia dotyczącego niezrealizowania zaleceń pokontrolnych.
6. Protokół oględzin.
7. Analiza ankiet.